

Giganci Nauki

<https://gigancinauki.pl/gn/biogramy/83798,Zeh-Jan.html>
2021-12-09, 09:14

Zeh Jan

ZEH Jan (2 IX 1817, Łańcut – 26 I 1897, Borysław), farmaceuta. Pochodził z rodziny węgierskiej osiadłej w Małopolsce. Jego rodzicami byli Jan Ludwik i Krystyna z domu Liebheer.

Ojciec był pracownikiem apteki w Łańcucie, Z. rozpoczął więc praktykę uczniowską w aptece mając zaledwie 13 lat. Pierwsze kroki w zawodzie stawiał w aptece w Samborze. W 1844 zapisał się na studia uniwersyteckie w Wiedniu. Po uzyskaniu dyplomu magistra farmacji w 1846 na podstawie rozprawy *Sulfuret.livix.Acid.formic*, osiadł we Lwowie. Od 1852 pracował w aptece *Pod Gwiazdą* Piotra Mikolascha i tam spotkał I. Łukasiewicza, z którym w laboratorium aptecznym rozpoczęli pracę nad oczyszczaniem ropy. Patent z 2 XII 1853 na metodę oczyszczania ropy naftowej („naturalna górska nafta tak na drodze chemicznej przerobiona, że może być wykorzystana bezpośrednio do celów technicznych”) był wydany tylko na nazwisko Z. Ważność tego patentu była przedłużana przez Z. w latach 1855–1858. Wspólny z Łukasiewiczem był jedynie patent z 23 XI 1853 na metodę produkcji świec z wosku ziemnego i jego pochodnych. Po uzyskaniu patentu Z. założył sklep, w którym sprzedawał naftę na potrzeby Lwowa, wyrabiał smary i benzynę do wywabiania plam. W 1858 sklep spłonął, a w pożarze zginęła jego żona. Powrócił do aptekarstwa i w 1875 otrzymał koncesję na otwarcie apteki w Borysławiu. Po latach odstąpił zarząd apteki jednemu z zięciów.

I. Arabas: *The Founder of the Polish and World Oil Industry: Polish Pharmacist Ignacy Łukasiewicz and the*

150th Anniversary of the Lighting of the First Kerosene Lamp, „Pharmaceutical Historian, British Society for the History of Pharmacy” 2005, Vol. 35, No. 1; T. Estreicher: *Jan Zeh zapomniany pionier przemysłu naftowego*, Warszawa 1935; D. Moska, T. Tereszczuk: *Lwów, apteka, nafta – echa sprzed*

150 lat, Pamiętnik 12 Sympozjum Historii Farmacji, Niedzica
2003, s. 168-172; W. Roeske: *Ignacy Łukasiewicz jako
farmaceuta i wynalazca*, „Farmacja Polska” 1973, t. 29.

Iwona Arabas

[Poprzedni](#)
[Następny](#)